

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران
۱۸۸۱
اصلاحیه شماره ۱
۱۳۹۷

INSO

1881

Amd No.1

2018

ظروف فلزی غیر قابل نفوذ جهت نگهداری
مواد غذایی - ویژگی‌ها
اصلاحیه شماره ۱

**Hermetically sealed metal cans for
preserved foodstuff- specifications
Amd. No.1**

ICS: 67.250; 55.120

استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۱ (اصلاحیه شماره ۱): سال ۱۳۹۷

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۸۱۱۴-۳۲۸۰ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«ظروف فلزی غیرقابل نفوذ جهت نگهداری مواد غذایی – ویژگی‌ها

(اصلاحیه شماره ۱)»

رئیس:

سمت و/یا محل اشتغال:

پژوهشگاه استاندارد

عبدی، منیژه

(کارشناسی ارشد علوم و مهندسی صنایع غذایی)

دبیر:

سازمان ملی استاندارد ایران

رضایی چکان، الهام

(کارشناسی شیمی کاربردی)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

پژوهشگاه استاندارد

جهانگیری، معصومه

(کارشناسی ارشد شیمی پلیمر)

شرکت قوطی سازی آلومینیوم کاوه

رسولی نوری، محمدرضا

(کارشناسی برق الکترونیک)

شرکت صنایع بسته بندی ایران

زاد، امیر

(کارشناسی ارشد مهندسی شیمی)

پاک بنیان البرز

علمی زاده، زهرا

(کارشناسی مهندسی شیمی - صنایع پلیمر)

شرکت ماندانا شیمی

فتحی، ماندانا

(کارشناسی مهندسی شیمی - صنایع پلیمر)

شرکت صنایع قوطی تبریز

کیایی، بهروز

(کارشناسی ارشد مهندسی صنایع غذایی)

سازمان ملی استاندارد ایران

وحدانی، ابراهیم

(کارشناسی ارشد مهندسی شیمی نساجی)

ویراستار:

پژوهشگاه استاندارد

پاشای آهی، لیلا

(کارشناسی ارشد شیمی آلی)

پیش‌گفتار

این اصلاحیه استاندارد، اصلاحیه شماره ۱ مربوط به استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۱: سال ۱۳۸۱ با عنوان «ظروف فلزی غیرقابل نفوذ جهت نگهداری مواد غذایی- ویژگی‌ها» است که بر اساس پیشنهادهای دریافتی و بنا به ضرورت توسط کمیسیون‌های مربوط تهیه و تدوین شده و در دویست و سی‌امین اجلاس کمیته ملی استاندارد بسته بندی مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ تصویب شد. اینک این اصلاحیه استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان اصلاحیه استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی تدوین مربوط موردتوجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه و تدوین این اصلاحیه استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

۱- استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۱: سال ۱۳۸۱ ظروف فلزی غیرقابل نفوذ جهت نگهداری مواد غذایی- ویژگی‌ها

ظروف فلزی غیر قابل نفوذ جهت نگهداری مواد غذایی - ویژگی‌ها

اصلاحیه شماره (۱)

هدف از تدوین این اصلاحیه، اعمال اصلاحات به شرح زیر در متن استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۸۱، سال ۱۳۸۱ می‌باشد:

در بند ۳ مراجع الزامی، استاندارد ملی ایران شماره ۲۴۵۵، بسته‌بندی - پوشش‌های آلی مورد مصرف در بسته‌بندی فلزی مواد غذایی و آشامیدنی»، جایگزین «استاندارد ملی ایران ۲۴۵۵: سال ۱۳۷۴ لاک‌های مصرفی در ظروف فلزی مواد غذایی - ویژگی‌های عمومی» می‌شود.

در بند ۳ مراجع الزامی، استاندارد ملی ایران شماره ۲۲۳۴ حذف و استاندارد ملی ایران شماره ۲۳۲۷ قوطی فلزی - بسته‌بندی مواد غذایی و غیر غذایی روش‌های آزمون جایگزین آن می‌شود.

در تمام متن استاندارد عبارت «پوشش آلی»، جایگزین عبارت «پوشش محافظ ثانویه» می‌شود.

در زیربند ۵-۳ جمله «قوطی مواد غذایی بسته به نوع ماده غذایی می‌تواند بدون پوشش آلی داخلی و یا دارای پوشش آلی داخلی بوده که ویژگی‌های پوشش آلی باید مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۲۴۵۵ باشد» جایگزین جمله «قوطی مواد غذایی بسته به نوع ماده غذایی می‌تواند بدون پوشش آلی محافظ داخلی و یا دارای پوشش آلی محافظ داخلی باشد»، می‌شود.

در زیر بند ۵-۳ جمله «به منظور دسترسی به اطلاعات بیشتر به استاندارد ملی ایران به شماره ۲۴۵۵ رجوع شود»، حذف می‌شود.

در تمام متن استاندارد، عبارت «درزگیر نهان» جایگزین عبارت «لایه آب‌بندی» می‌شود.

شماره زیر بند ۵-۴، جایگزین زیربند ۴-۵ شود و در زیربند ۵-۴ جمله «درزگیر نهان باید حداقل ۶۵ درصد عرض لبه سر یا کف را مطابق شکل ۵ بپوشاند» جایگزین جمله «لایه آب‌بندی باید ۶۵ الی ۷۵ درصد عرض لبه سر یا کف را مطابق شکل ۵ بپوشاند»، می‌شود.

در جدول شماره ۱۵، عنوان «ابعاد بحرانی در روش اندازه‌گیری روی تصویر (پروژکتور دوخت)»، جایگزین عنوان «ابعاد بحرانی در روش اندازه‌گیری مستقیم (میکرومتر دوخت)» می‌شود.

در جدول ۴، حداقل درصد آهن در نوع MR «عدد ۹۸/۶۶» جایگزین «عدد ۶۶/۹۸» می‌شود.

در بند ۸، یادآوری به شرح زیر اضافه می‌شود:

«در صورتی که کف و یا سرقوطی سطح مناسبی برای درج نشانه‌گذاری نداشته باشد، این اطلاعات بصورت قابل تفکیک، بین تولیدکننده قوطی و پرکننده به‌طور مشخص در قسمتی از قوطی درج گردد.»

بعد از زیربند ۵-۸ «یادآوری - نوع پوشش آلی مورد استفاده در قوطی و کدگذاری نوع مصرف قوطی می‌تواند با توافق طرفین (تولید کننده قوطی و شرکت پرکننده قوطی) نیز باشد.»، اضافه می‌شود.